

لغات

<p>عَلِمَ: یاد داد</p> <p>عید: جشن «جمع: أعياد»</p> <p>غاية: هدف</p> <p>فأس: تبر «جمع: فؤوس»</p> <p>فريسة: شکار «جمع: فرائس»</p> <p>فضة: نقره</p> <p>فم: دهان</p> <p>قاتل: جنگید</p> <p>قذف: انداخت</p> <p>قربان: قربانی ها «مفرد: قربان»</p> <p>قرآن: خواندن، قرآن</p> <p>قوم: قوم، گروه «جمع: أقوام»</p> <p>قيل: گفته شد</p> <p>كأن: گویی، مانند</p> <p>كتيف (كتف): شانه «جمع: أكتاف»</p> <p>كتابات: نوشته ها</p> <p>لـ (اگر با ضمير متصل نیاید): حتماً</p> <p>كسرت: شکست</p> <p>كوتوا: باشید</p> <p>لا تذرک: به دست آورده نمی شود، به دست نمی آید</p> <p>لأن: زیرا، برای این که</p> <p>لحم: گوشت «جمع: لحوم»</p> <p>لعل: شاید، امید است</p> <p>لكن: ولی، اما</p> <p>ليت: کاش، ای کاش</p> <p>ما تيلي: آنچه می آید</p> <p>مُجيب: بر آورنده، پاسخگو</p> <p>مريض: بیماری</p> <p>مكسرة: شکسته، شکسته شده</p> <p>مكسور: شکسته</p> <p>مفسدة: مایه تباهی</p> <p>مدونة: ویلاگ</p> <p>مر: گذران، گذشتن</p> <p>مسكين: نیازمند «جمع: مساكين»</p> <p>مفتريس: درنده، شکارچی</p> <p>مكزم: گرمی</p> <p>من دون: به جای</p> <p>نبي: پیامبر «جمع: أنبياء»</p> <p>نحاس: مس</p> <p>نزاع: کشمکش</p> <p>نقاد: نقدکنندگان «مفرد: ناقد»</p> <p>نقوش: کنده کاری ها، نگاره ها «مفرد: نقش»</p> <p>يذ: دست «جمع: أيدي»</p>	<p>جدع: تنه «جمع: جذوع»</p> <p>حدت: سخن گفت</p> <p>خزق: سوزاند</p> <p>الحرب المفروضة: جنگ تحمیلی</p> <p>حسب: پنداشت</p> <p>حضارة: تمدن</p> <p>حظ: بخت «جمع: حظوظ»</p> <p>حقل: تحمیل کرد</p> <p>خفيف: یکتا پرست</p> <p>حقل: برداشت، حمل کرد</p> <p>حمي (يحمي): حفظ کرد، نگهداری کرد</p> <p>خداع: فریب</p> <p>خذوا (امر از «أخذ»): بگیرید</p> <p>خرافة: سخن بیهوده، موهوم پرستی</p> <p>خليل: دوست</p> <p>داء: بیماری</p> <p>دار: خانه</p> <p>دين: آیین «جمع: أديان»</p> <p>ذات: دارای</p> <p>ذکر: یاد کرد</p> <p>ذكي: باهوش</p> <p>رُسوم: نقاشی ها «مفرد: رسم»</p> <p>سن: دندان، دندانه «جمع: أسنان»</p> <p>سب: دشنام داد</p> <p>شدی: بیهوده و بوج</p> <p>سلام: آشتی، صلح</p> <p>سلم: صلح</p> <p>سوی: به جز</p> <p>شياح: گردشگران «مفرد: سائح»</p> <p>سيرة: روش و کردار، سرگذشت</p> <p>شئيل: پرسیده شد</p> <p>شَر: بدی «جمع: شرور»</p> <p>شعائر: مراسم «مفرد: شعيرة»</p> <p>شعب: ملت «جمع: شعوب»</p> <p>صدر: سینه «جمع: صدور»</p> <p>صراع: کشمکش</p> <p>ضاع: تباه کرد</p> <p>طین: گِل، سرشت</p> <p>غضب: پی، رشته عصبی «جمع: أعصاب»</p> <p>عصر: دوره، زمان «جمع: عصور»</p> <p>عظیم: استخوان «جمع: عظام»</p> <p>عقل: خردورزی کرد</p> <p>علق: آویخت</p> <p>علم: دانست</p>	<p>آلة: وسیله</p> <p>آلهة: خدایان «مفرد: إله»</p> <p>أثر: اثر «جمع: آثار»</p> <p>أجلس (يُجلس): نشانید</p> <p>أحضرت: آورد، حاضر کرد</p> <p>أشوأ: بدتر، بدترین</p> <p>أشد: سخت تر، سخت ترین</p> <p>أصنام: بت ها «مفرد: صنم»</p> <p>أضاع (يضيع): تباه کرد</p> <p>أعلى: بالا، بالاتر، بالاترین</p> <p>أعان (يُعين): یاری کرد</p> <p>أعنى (أعنى + نون وقایه + «ی»): مرا یاری کن</p> <p>أغنى: بی نیازکننده تر، بی نیازکننده ترین</p> <p>أقیم وجهك: روی بیاور</p> <p>أنز (أنز - يُنزل): روشن کن</p> <p>أنقذ: نجات داد</p> <p>أن: که</p> <p>إن: همانا، به درستی که، بی گمان، زیرا</p> <p>إنقاذ: نجات</p> <p>إنما: تنها، فقط</p> <p>إحمني (أحمي + نون وقایه + «ی»): از من نگهداری کن</p> <p>إزداد: زیاد شد</p> <p>إشتهزأ به: ریشخند کردن</p> <p>إكتشف: کشف کرد</p> <p>إنشراح: شادمانی</p> <p>أنشودة: سرود «جمع: أناشيد»</p> <p>استوی: برابر است، برابر شد</p> <p>بغنة: ناگهان</p> <p>بَحَث عن: جست و جو کرد</p> <p>بدؤوا يتهامسون: شروع به پیچ پیچ کردند</p> <p>بشمات: لبخندها</p> <p>بعث: رستاخیز</p> <p>بقي: ماند</p> <p>بكي (يكي): گریه کرد</p> <p>بلاد: کشورها «مفرد: بلد»</p> <p>بنيان مروض: ساختمانی استوار</p> <p>بيت: خانه «جمع: بيوت»</p> <p>بين: آشکار کرد، بیان کرد</p> <p>تاكد: مطمئن شد</p> <p>تبع: تعقیب کرد</p> <p>تجئب (تجئب - يتجئب): دوری کردن</p> <p>تمنى (يتمنى): آرزو داشت</p> <p>تهامس: پیچ پیچ کرد</p> <p>تمثال: تندیس، مجسمه «جمع: تماثيل»</p>
--	--	---

واژه‌های مترادف

• قَاتِل = حازِب (جنگید)	• حین = عِنْدَمَا (وقتی که، هنگامی که)	• إِنَّ = لَ (قطعاً، حتماً)
• قَذَفَ = زَقَى (پرتاب کرد، انداخت)	• داء = مَرَض (بیماری)	• أَنَاذَ = أضاء (روشن کرد)
• قَصَدَ = أَرَادَ = ظَلَمَب (خواست)	• رَأَى = شَاهَدَ = نَظَرَ = لَاحَظَ (دید، مشاهده کرد)	• إِهْتَمَامَ = عِنَايَة (توجه)
• قَوْل = مَقَال = كَلَام (سخن)	• شَكَّ = تَرَدَّدَ (شک، تردید)	• بَعَثَ = أَرْسَلَ (فرستاد)
• لَعَلَّ = عَسَى = زُبْمَا (شاید، امید است)	• سَبِيل = صِرَاط = طَرِيق (راه)	• بَعَثَ = قِيَامَة (رستاخیز)
• مَرصُوص = ثَابِت (استوار)	• سُدَى = عَبَثاً (بیهوده و بوج)	• بَغْتَةً = فُجَاءَةً (ناگهان)
• مُزَارِع = فَلَاح (کشاورز)	• سَبَوَى = غَيْر (به جز، مگر)	• بُنْيَان = بِنَاء = عِمَارَة (ساختمان)
• مُوَحَّد = خَنيف (یکتاپرست)	• سِيرَة = سُلُوك (رفتار، کردار)	• حَاوَل = جَدَّ = سَعَى = اجْتَهَدَ (تلاش کرد)
• نَصَبَ = جَعَلَ (قرار داد)	• شَرَّ = سَوَاء (بدی)	• حَدَّثَ = كَلَّمَ (سخن گفت)
• نَلَى = تَجَيَّء = يَأْتِي (می آید)	• صِرَاع = نِزَاع (درگیری)	• حَزَقَ = أَشْغَلَ (سوزاند)
	• أَعَانَ = سَاعَدَ = نَصَرَ (کمک کرد)	• حَسِبَ = ظَنَّ (پنداشت، گمان کرد)
	• فَرَحَ = اِنْشَرَحَ = شَرُور (شادی)	• حَفَظَ = نَصَبَ (بخت، بهره)

واژه‌های متضاد

• صِرَاع (کشمکش) = يَسْلَم (صلح)	• جَلَسَ (نشست) = قَامَ (برخواست)	• اِنْتِعَاد، تَجَنَّب (دوری جستن) = تَقَرَّبَ (نزدیک شدن)
• ضَلَالَة (گمراهی) = هِدَايَة (هدایت)	• خَنيف، مُوَحَّد (یکتاپرست) = مُشْرِك، كَافِر (مشرك)	• اَسْوَأ (بدترین) = اَحْسَن، اَفْضَل، خَيْر (بهترین)
• قُرْب (نزدیک، نزدیکی) = بُعْد (دور، دوری)	• داء (بیماری) = شِفَاء (درمان)	• اَضْحَكَ (خندید) = بَكَى (گریه کرد)
• نَافِع (سودمند) = مُضِر (زیان رسان)	• سَأَلَ (پرسید) = أَجَابَ (پاسخ داد)	• اَنْقَذَ (نجات داد) = هَدَمَ (نابود کرد)
	• شَكَّ، تَرَدَّدَ (شک، مردد بودن) = اِطْمِئَنَّ، تَأَكَّدَ (مطمئن بودن)	• اَهْلَى (رام شده) = مُفْتَرَسَ (درنده)
		• تَحَرَّكَ (حرکت کرد) = تَوَقَّفَ (ایستاد)

جمع‌های مكثر

• عَصُور ← عَصْر (دوره، زمان)	• اَنَار ← اَثَر (اثر)	• اَيَّات ← بَيْت (خانه)
• عِظَام ← عَظْم (استخوان)	• اَلِهَة ← اِلَه (خدا)	• اَدْيَان ← دِين (آیین، دین)
• عُلُوم ← عِلْم (دانش)	• بِلَاد ← بَلَد (کشور)	• اَسْنَان ← سِن (دندان، دندان)
• فُؤُوس ← فَأْس (تبر)	• تَمَائِل ← تَمَثَال (تندیس، مجسمه)	• اَصْنَام ← صَنَم (بُت)
• قَرَابِين ← قُرْبَان (قربانی)	• جُدُوع ← جَذَع (تنه)	• اَعْصَاب ← عَضَب (پی، رشته عصبی)
• لُحُوم ← لَحْم (گوشت)	• حُظُوظ ← حَفَظَ (بخت)	• اَعْيَاد ← عِيد (عید، جشن)
• مَسَاكِين ← مَسْكِين (نیازمند)	• زُسُوم ← زَسَم (تصویر، عکس)	• اَقْوَام ← قَوْم (قوم، گروه)
• نَقَاد ← نَاقِد (نقد کننده)	• سَيَّاح ← سَائِح (گردشگر)	• اَكْتاف ← كَيْف (کتف، شانه)
• نُقُوش ← نَقْش (کننده کاری، نگاره)	• شُرُور ← شَرَّ (بدی)	• اَنَاشِيد ← اَنْشُودَة (سرود)
	• شَعَائِر ← شَعِيرَة (مراسم)	• اَنْبِيَاء ← نَبِي (پیامبر)
	• شُعُوب ← شَعْب (ملت)	• اَيْدِي ← يَد (دست)

☐ الف) لِلْمُشَابَهَةِ	☐ ب) لِلتَّخْمِينِ
☐ الف) لِلزَّجَاءِ	☐ ب) لِلتَّمْنَى
☐ الف) لِلإِرْتِبَاطِ	☐ ب) لِلإِزَالَةِ الإِيهَامِ
☐ الف) لَا نَرَجُو وَقُوعَهُ	☐ ب) الشُّكْتُ وَالتَّرَدُّدُ

٢٨٧. لَا تَأْمَلْ عِنْدَ الْجَاهِلِ.
٢٨٨. ﴿رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾
٢٨٩. لَا تَقُولُوا كَلِمًا عَنْ أَسْرَارِكُمْ لِلآخِرِينَ.
٢٩٠. لَا تَجْلِبِلْ فِي الْمَرَاسِيمِ.
٢٩١. يَجِبُ عَلَيْهِ أَنْ لَا يَتَكَاَسَلَ.
٢٩٢. إِنْ لَا تُحَاوَلُوا نَفْسَلُوا.
٢٩٣. لَا تَعَارَفْ لِي مِنَ الْأَصْدِقَاءِ.
٢٩٤. لَا تَكْذِبِ الْمُؤْمِنَةَ الَّتِي لَا إِيْمَ لَهَا.

☐ الف) النَّاهِيَةُ	☐ ب) النَّافِيَةُ
☐ الف) النَّافِيَةُ	☐ ب) النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ
☐ الف) النَّهْيُ	☐ ب) النَّفْيُ
☐ الف) النَّاهِيَةُ - النَّاهِيَةُ	☐ ب) النَّاهِيَةُ - النَّافِيَةُ
☐ الف) النَّاهِيَةُ	☐ ب) النَّافِيَةُ
☐ الف) النَّافِيَةُ	☐ ب) النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ
☐ الف) النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ	☐ ب) النَّافِيَةُ
☐ الف) النَّفْيُ	☐ ب) النَّهْيُ
☐ الف) النَّاهِيَةُ - النَّاهِيَةُ	☐ ب) النَّفْيُ - النَّفْيُ
☐ الف) النَّهْيُ - النَّفْيُ	☐ ب) النَّهْيُ - النَّهْيُ

٢٧٤. ﴿كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ﴾
٢٧٥. ﴿وَإِنْفُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾
٢٧٦. إِعْلَمْ أَنَّ التَّصَرُّعَ مَعَ الصَّبْرِ.
٢٧٧. لَبِئْسَ كِتَابٌ تَبْتَعِدُونَ مِنَ الْكَسَلِ فِي الْحَيَاةِ.

١٩. عَيِّنْ نَوْعَ «لَا» فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:
٢٧٨. لَا بَلِيَّةَ أَصْعَبَ مِنَ الْجَهْلِ.
٢٧٩. ﴿لَا يَزْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَزْحَمُ النَّاسَ﴾
٢٨٠. ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾
٢٨١. التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ.
٢٨٢. لَا إِيْمَانَ مَعَ سُوءِ ظَنٍّ.
٢٨٣. لَا عَمَلَ لَكَ فِي الْمَجْتَمَعِ.
٢٨٤. لَا تَجْتَمِعِ الْخَصَلَتَانِ فِي مُؤْمِنٍ: الْبُخْلُ وَالْكَذِبُ.
٢٨٥. لَا شَيْءَ أَضْرُّ مِنَ الْجَهْلِ.
٢٨٦. لَا مِيرَاثَ مِثْلَ التَّفَكُّرِ.

٢٠. اِنتَخِبْ نَوْعَ «لَا» مِنْ بَيْنِ الْجَوَابِينَ:
٢٩٥. ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ (ص) لَا يَخْزِنُكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ﴾
٢٩٦. الْيَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَبَنُونَ.
٢٩٧. الْعَاقِلُ لَا يَتَكَلَّمُ عَنْ بَرَامِجِهِ بِالنَّاسِ.
٢٩٨. لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَنَا نُكُلُونَ.
٢٩٩. لَا تَطْلُبِ الشَّرَّ لِلآخِرِينَ.
٣٠٠. لَا عِبَادَةَ كَادَاءِ الْفَرَانِضِ.
٣٠١. لَا مَعْصِيَةَ أَنْقَلْ مِنَ الْغَيْبَةِ.
٣٠٢. أَطْلُبِ الْعِلْمَ وَلَا تَكْسَلْ فِي إِكْتِسَابِهِ.
٣٠٣. لَا أَعْتَمِدُ عَلَى حَبِيبٍ لَا يُوفِي بِعَهْدِهِ.
٣٠٤. لَا تَبْتَعِدُوا عَنِّي حَتَّى لَا تَفْسَلُوا.

مَرُورٌ قَوَاعِدَ كُذِّبَتْ

٢١. اِنتَخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْمُفْرَدَاتِ:

☐ الف) الْإِسْمُ	☐ ب) الْفِعْلُ الْمُضَارِعُ	٣٠٥. تَخْتَبُ:
☐ الف) الْمَذْكَرُ	☐ ب) الْمُؤنَّثُ	٣٠٦. آلِيَّة:
☐ الف) إِسْمُ التَّفْضِيلِ	☐ ب) الْفِعْلُ الْمُضَارِعُ	٣٠٧. أَشْوَأُ:
☐ الف) الْفِعْلُ الْمُضَارِعُ	☐ ب) الْفِعْلُ الْمَاضِي	٣٠٨. تَأَكَّدُ:
☐ الف) مَفْرَدَةٌ «سِنٌّ»	☐ ب) الْمُثْنَى	٣٠٩. أَسْنَانُ:
☐ الف) الْمَفْرَدُ	☐ ب) الْجَمْعُ	٣١٠. مِيرَاثُ:
☐ الف) طَارَازٌ	☐ ب) طَيْرٌ	٣١١. مَاضِي مِنْ فِعْلِ «يَطِيرُ»:
☐ الف) الْجَمْعُ السَّالِمُ لِلْمَذْكَرِ	☐ ب) جَمْعُ التَّكْسِيرِ	٣١٢. قَرَابِينُ:
☐ الف) الْمُؤنَّثُ	☐ ب) الْمَذْكَرُ	٣١٣. نَارُ:
☐ الف) الْجَمْعُ الْمُكْتَسِرُ	☐ ب) الْمَفْرَدُ	٣١٤. إِنْقَادُ:
☐ الف) الْجَمْعُ السَّالِمُ لِلْمُؤنَّثِ	☐ ب) الْجَمْعُ الْمُكْتَسِرُ	٣١٥. جِهَاتُ:
☐ الف) الْمَذْكَرُ	☐ ب) الْمُؤنَّثُ	٣١٦. دُنْيَا:

(دی ۹۷، دی ۱۴۰۰)

پُر تکرار (دی ۹۷، دی ۹۹، شهریور ۹۹، دی ۱۴۰۰)

(دی ۱۴۰۰)

پُر تکرار (دی ۹۷، شهریور ۹۹، دی ۹۹)

(دی ۹۹)

(شهریور ۹۸)

(دی ۹۹)

(خرداد ۱۴۰۰)

(خرداد ۱۴۰۰)

پُر تکرار (شهریور ۹۹، شهریور ۱۴۰۰)

(شهریور ۱۴۰۰)

(شهریور ۱۴۰۰)

(شهریور ۹۸)

(شهریور ۹۸)

۹۱۵. الْكِتَابُ الْمُفِيدُ يَزِيدُ مَعْرِفَتَكَ فِي الْحَيَاةِ.

۹۱۶. ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ﴾

۹۱۷. فَمَا اعْتَمَدَ الْعَقَادُ إِلَّا عَلَى نَفْسِهِ.

۹۱۸. ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا ابْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾

۹۱۹. عِنْدَمَا تَكْتَبُرُ فِرَاحُهُ، يُرِيدُ مِنْهَا أَنْ تَقْفِرَ مِنْ عَشْبِهَا الْمُرْتَفِعِ.

۹۲۰. هَذَا الْعَمَلُ أَمْتَعٌ وَ أَنْفَعُ مِنْ قِرَاءَةِ الْمَوْضُوعَاتِ الْمُتَعَدِّدَةِ.

۹۲۱. اَعْتَقِدْ أَنَّ الْفِكْرَةَ الْوَاحِدَةَ إِذَا طَرَحَهَا أَلْفُ كَاتِبٍ، أَصْبَحَتْ أَلْفَ فِكْرَةٍ.

۹۲۲. الْجِسْمُ الْقَوِيُّ هُوَ أَنَّهُ يَجْذِبُ غِذَاءً مُنَاسِباً لِنَفْسِهِ.

۹۲۳. وَ لَا تُشَاهِدْ فِي حَيَاتِهِ إِلَّا النَّشَاطَ عَلَى رَغَمِ طُرُوفِهِ الْقَاسِيَةِ.

۹۲۴. الْإِنْسَانُ الْعَاقِلُ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَجِدَ غِذَاءً فِكْرِيًّا فِي كُلِّ مَوْضُوعٍ.

۹۲۵. كُلُّ كَاتِبٍ قَدْ وَصَفَ نَابِلِيُونَ بِأَوْصَافٍ.

۹۲۶. الْعِلْمُ صَيِّدٌ وَ الْكِتَابَةُ قَيْدٌ؛ فَاقْتَدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ.

۹۲۷. ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾

۹۲۸. يَبْنِي عُشَّهُ فَوْقَ جِبَالٍ بَعِيداً عَنِ الْمُفْتَرِسِينَ.

۱۳) اِنْتِخِبِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ:

۹۲۹. «السُّيَاحُ تَعَرَّفُوا عَلَى الْمَنَاطِقِ السِّيَاحِيَّةِ وَ كَانُوا يَأْتُونَ إِلَى مِصْرَ»:

الف) گردشگران مناطق گردشگری را شناختند و به مصر می آمدند.

ب) گردشگران با مناطق گردشگری آشنا شدند و به مصر آمده بودند.

۹۳۰. «أَضْعَفُ النَّاسِ مَنْ ضَعُفَ عَنْ كِتْمَانِ بِرِّهِ»:

الف) ضعیف ترین مردم کسی است که نمی تواند رازهای خود را پنهان کند.

ب) ضعیف ترین مردم کسی است که از پنهان کردن رازش ناتوان باشد.

۹۳۱. «مَا اسْتَطَاعَتْ أَسْرَتُهُ أَنْ تُرْسِلَهُ إِلَى الْقَاهِرَةِ لِتُكْمِلَ دِرَاسَتِهِ»:

الف) خانواده اش نتوانست که برای تکمیل تحصیلش او را به قاهره بفرستد.

ب) خانواده اش نمی تواند که برای تکمیل تحصیل او را به قاهره بفرستد.

۹۳۲. «لَا أَظُنُّ أَنَّ هُنَاكَ كُتُباً مَكْرُوزَةً»:

الف) گمان نمی کردم آن جا کتاب های تکراری است.

ب) گمان نمی کنم کتاب های تکراری وجود داشته باشد.

۹۳۳. «كَانَ الْعَقَادُ مِنْ أَهَمِّ الْكُتَابِ فِي مِصْرَ»:

الف) عقاد مهم ترین نویسنده در مصر بود.

ب) عقاد از مهم ترین نویسندگان در مصر بود.

۹۳۴. «لَهُ فِكْرٌ قَادِرٌ يَسْتَطِيعُ بِهِ أَنْ يَفْهَمَ مَوْضُوعَاتٍ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ»:

الف) فکر توانمندی دارد و می تواند موضوع هایی را در زمینه های زیاد بفهمد.

ب) فکر توانمندی دارد که می تواند با آن موضوعاتی را در زمینه های مختلف بفهمد.

۹۳۵. «طُوبَى لِعَيْنٍ سَهَرَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ عَيْنٍ فَاضَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ»:

الف) خوشا به حال آن چشمی که در راه خدا بیدار ماند و چشمی که از پروای خداوند لبریز بشود.

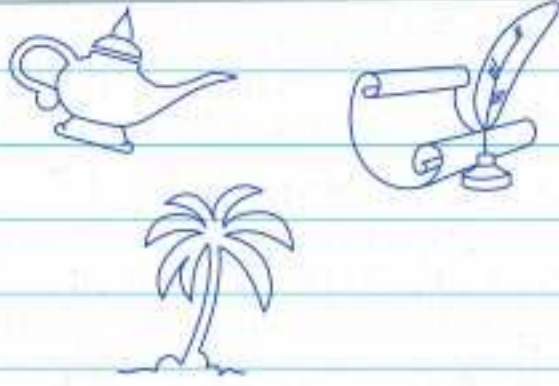
ب) خوشا به حال چشمی که در راه خدا بیدار ماند و چشمی که از پروای خدا لبریز شده است.

۹۳۶. ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾

الف) همه چیز به جز ذات او نابود می شود.

ب) هر چیزی به جز ذات او نابود شدنی است.

مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ

درسنامه قواعد درس چهارم

به جملات زیر دقت کنید:

▪ من امروز حتماً استراحت می‌کنم.

← کلمه «حتماً» بر «استراحت کردن من» تأکید می‌کند.

▪ دوستانم بلند درس می‌خوانند.

← کلمه «بلند» بیانگر چگونگی و حالت «درس خواندن» است.

▪ دشمن از ما حقیقتاً می‌ترسد. ← «حقیقتاً» بر اتفاق افتادن فعل تأکید می‌کند.

▪ چرا تو آرام حرف می‌زنی؟ ← «آرام» بیانگر چگونگی و حالت وقوع فعل است.

کلماتی که به آن‌ها اشاره کردیم به نوعی قید فعل هستند؛ یعنی با فعل جمله

سر و کار دارند، یا بر اتفاق افتادن آن تأکید می‌کنند یا می‌گویند فعل چگونه

و با چه کیفیتی اتفاق می‌افتد. این وظیفه در زبان عربی به عهده مفعول

مطلق است؛ پس مفعول مطلق همان قید فعل است. حال سؤال اصلی این

است که مفعول مطلق چه ویژگی‌ای دارد و در چه جملاتی می‌آید؟ برای

داشتن مفعول مطلق، یک جمله فعلیه می‌خواهیم که بعد از فعل و اجزای

جمله (مثل: فاعل، مفعول و...) مصدر منصوب همان فعل بیاید؛ یعنی این

مصدر هم‌ریشه با فعل جمله باشد.

فرمول مفعول مطلق: فعل + فاعل ... مصدر فعل

مثال: ﴿كَلِمَ الْمَدِيرِ تَكْلِيمًا﴾ ← با مدیر قطعاً حرف می‌زنیم.

فعل و فاعل مفعول مطلق

﴿تَطَالَعُونَ الْمَقَالَاتِ مُطَالَعَةً دَقِيقَةً﴾ ← مقاله‌ها را دقیق مطالعه می‌کنید.

فعل و فاعل مفعول مطلق صفت

﴿تَجَاهِدُ فِي الْأُمُورِ اجْتِهَادًا الْأَبَّ﴾ ←

فعل و فاعل ج م مفعول مطلق م الیه

در کارها مانند پدر تلاش می‌کنی.

پس برای داشتن مفعول مطلق، وجود یک فعل و یک اسم (مصدر) هم‌ریشه

با آن فعل، ضروری است.

بعد از آشنایی کلی با مفعول مطلق، باید با انواع مفعول مطلق و کاربردهای

آن آشنا شویم.

▪ مفعول مطلق به دو دسته تقسیم می‌شود و دو کاربرد متفاوت دارد:

۱. مفعول مطلق تأکیدی

مصدر منصوب فعلی جمله است که بر وقوع فعل جمله تأکید می‌کند و

به تنهایی (یعنی بدون صفت و مضاف الیه و جمله وصفیه) بعد از فعل می‌آید

و همواره تنوین دارد.

مثال: ﴿يَذْهَبُ عَلَيَّ ذَهَابًا﴾ ← علی حتماً می‌رود.

فعل فاعل مفعول مطلق تأکیدی

﴿اسْتَغْفِرُ اللَّهَ اسْتِغْفَارًا﴾ ← از خداوند قطعاً طلب بخشش کردم.

فعل و فاعل مفعول مطلق تأکیدی

﴿أَنْصُرُ اللَّهَ نَصْرًا﴾ ← خدا را واقعاً یاری کن.

فعل و فاعل مفعول مطلق تأکیدی

مطلق تأکیدی

این سه تارو با ریتم به خاطر بسپارید: «تأکید، تنها، تنوین»

۲. مفعول مطلق نوعی (بیانی)

مصدر فعلی جمله به همراه صفت یا مضاف الیه یا جمله وصفیه، بعد از فعل

می‌آید و چگونگی انجام فعل را مطرح می‌کند.

مثال: ﴿صَبَرَ الْمُؤْمِنُ صَبْرًا حَسَنًا﴾ ← مؤمن به نیکی (خوب) صبر کرد.

فعل فاعل مفعول صفت

مطلق نوعی

﴿صَبَرَ الْمُؤْمِنُ صَبْرًا أَيُّوبَ﴾ ← مؤمن مانند ایوب صبر کرد

فعل فاعل مفعول م الیه

مطلق نوعی

مفعول مطلق نوعی به همراه مضاف الیه بیانگر تشبیه است.

﴿صَبَرَ الْمُؤْمِنُ صَبْرًا لَا يُوصَفُ﴾ ←

فعل فاعل مفعول جمله وصفیه

مطلق نوعی

مؤمن به گونه‌ای صبر کرد که وصف نمی‌شد.

یادآوری: جمله وصفیه، جمله‌ای است که بعد از اسم نکره

می‌آید و آن را توصیف می‌کند.

مثال: ﴿جَاءَ رَجُلٌ يَضْحَكُ﴾ ← مردی که می‌خندید آمد.

نکره جمله وصفیه

سؤال: شما گفتید که مفعول مطلق مصدر فعل هست، خوب ما مصادر فعل‌ها

رو چطوری تشخیص بدیم؟

پاسخ: مصادر دو نوع هستند:

۱) با قاعده یا ثلاثی مزید: در درس سوم و چهارم سال دهم با باب‌های مزید

آشنا شدیم و یاد گرفتیم که مصادر مزید همواره بر اساس قاعده و نظمی مشخص

می‌آیند، مثلاً مصدر فعل‌هایی که در الگوی «أَفْعَلَّ - يُفْعِلُّ» هستند همواره بر

وزن «إِفْعَال» می‌آیند و یا مصدر فعل‌هایی که بر وزن «اِفْتَعَلَ - يَفْتَعِلُّ» هستند،

تذکر: مفعول مطلق تأکیدی در جملات منفی را می توان با قید «هرگز، اصلاً» ترجمه کرد.

مثال: لا تَصِلْ إِلَى الْمَجْدِ وَصَوْلًا. ← به بزرگی هرگز نمی رسی.

۲) مفعول مطلق نوعی با مضاف الیه: باقیدهای «مثل، مانند» ترجمه می شود.

مثال: جَلَسْتُ جُلُوسًا عَلَى الْكُرْسِيِّ. ← مثل معلم روی صندلی نشستم.

۳) مفعول مطلق نوعی با صفت: از خود صفت استفاده می کنیم و در این حالت، غالباً خود مصدر را ترجمه نمی کنیم.

مثال: صَبِرْنَا صَبْرًا جَمِيلًا. ← به زیبایی (زیبا) صبر کردیم.

۴) ترجمه مفعول مطلق نوعی با جمله وصفیه:

۱) مصدر + ی + که + جمله وصفیه

۲) فعل + به گونه ای که + جمله وصفیه

مثال: خَافَ الرَّجُلُ خَوْفًا مَنَعَهُ عَنِ الذَّنْبِ. ←

الف. مرد ترسید، ترسیدنی که او را از گناه منع کرد.

ب. مرد به گونه ای ترسید که او را از گناه منع کرد. (مرد ترسید به گونه ای که او را از گناه منع کرد.)

نکته: ۱) دقت کنید که ترجمه مفعول مطلق حتماً قبل از فعل

جمله قرار می گیرد نه در ابتدای جمله؛ مثلاً ترجمه «ذَهَبَ عَلَيَّ ذَهَابًا»، «علی قطعاً رفت» است، نه «قطعاً علی رفت». (این جمله معادل «إِنَّ عَلِيًّا ذَهَبَ» می باشد.)

۲) یادتان باشد اصولاً مفعول مطلق تأکیدی روی فعل تأکید دارد، ولی «إِنَّ» بر کل جمله تأکید می کند، پس مترادف هم نیستند.

مثال: ۱) يَصْبِرُ الْمُؤْمِنُ صَبْرًا. ← مؤمن، حقیقتاً صبر می کند.

۲) إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَصْبِرُ. ← قطعاً مؤمن صبر می کند.

۳) يُعَلِّمُ الْآبُ وَوَلَدَهُ الْقُرْآنَ تَعْلِيمًا. ← پدر به فرزندش قرآن را حقیقتاً می آموزد.

۴) إِنَّ الْآبُ يُعَلِّمُ وَوَلَدَهُ الْقُرْآنَ. ← به درستی که پدر به فرزندش قرآن را یاد می دهد.

تذکر: ۱) مضاف «ال»، «تنوین» و «نون» مثنی و جمع مذکر سالم

نمی گیرد؛ پس مفعول مطلق که مضاف الیه دارد این سه مورد را نمی پذیرد.

مثال: ۱) عاش المؤمن العیش الصالحین. ← غلط است، چون «عیش» مضاف است و بدون «ال» می آید (عیش الصالحین).

۲) أَذْكَرُ اللَّهُ ذَكَرًا الْمُتَّقِينَ. ← غلط است، چون «ذکر» مضاف است و باید بدون تنوین بیاید. (ذکر المتقین)

۳) اگر بعد از مصدر، حروف «و، ف، ثَمَّ، بَل، لِ، لَكِنْ، حَتَّى» بیاید، مفعول مطلق، تأکیدی است چون بعد از این حروف نه صفت می آید نه مضاف الیه نه جمله وصفیه.

مثال: خَرَجْنَا خُرُوجًا فَجَاءَ عَلِيٌّ بَعْدَنَا!

فعل مفعول جمله جدید است نه وصفیه و فاعل مطلق تأکیدی

همیشه «افتعال» است. حواستان باشد که این نوع مصادر در سؤالات مفعول مطلق نقش مهمی را ایفا می کنند، پس آن ها را به خوبی مرور کنید.

۲) حفظی، بی قاعده با شماعی: این مصدرها را تا امروز از شما نخواستند و احتمال بسیار زیاد بعداً هم نخواهند خواست؛ چون دارای قانون و قاعده نیستند و باید از قبل آن ها را دیده باشید و بدانید که مثلاً مصدر «ذَهَبَ» می شود «ذَهَابًا» و یا مصدر «نَصَرَ» می شود «نَصْرًا»، پس نیازی به حفظ کردن این مصدرها نیست، ولی برای جمع شدن خیالتان مهم ترین مصدرهای بی قاعده را در ادامه می آوریم.

مرور انواع مصدر

۱) مصدرهای مزید (با قاعده): هشت گروه هستند:

ماضی	أَفْعَلْ	فَعَلْ	فَاعَلْ	تَفَعَّلْ	تَفَاعَلْ	اِنْفَعَلَ	اِسْتَفْعَلَ
مضارع	يُفَعِّلُ	يُفَعِّلُ	يُفَاعِلُ	يَتَفَعَّلُ	يَتَفَاعَلُ	يَنْفَعِلُ	يَسْتَفْعِلُ
مصدر	إِفْعَالٌ	تَفْعِيلٌ	مُفَاعَلَةٌ	تَفَعُّلٌ	تَفَاعُلٌ	اِنْفِعَالٌ	اِسْتِفْعَالٌ

۲) مصدرهای معروف ثلاثی مجرد: حفظ این موارد ضروری نیست اما خوب است که پرتکرارترین مصدرهای ثلاثی مجرد را ببینید:

ماضی	مضارع	مصدر	ماضی	مضارع	مصدر
كَتَبَ	يَكْتُبُ	كِتَابَةٌ	هَجَمَ	يَهْجُمُ	هَجُومًا
نَصَرَ	يَنْصُرُ	نَصْرًا	ذَهَبَ	يَذْهَبُ	ذَهَابًا
خَرَجَ	يَخْرُجُ	خُرُوجًا	قَالَ	يَقُولُ	قَوْلًا
لَعِبَ	يَلْعَبُ	لَعِبًا	ذَكَرَ	يَذْكُرُ	ذِكْرًا
جَلَسَ	يَجْلِسُ	جُلُوسًا	خَافَ	يَخَافُ	خَوْفًا
صَبَرَ	يَصْبِرُ	صَبْرًا	تَلَا	يَتْلُو	تِلَاوَةً
ضَرَبَ	يَضْرِبُ	ضَرْبًا	رَغِبَ	يَرْغَبُ	رَغْبَةً
حَصَلَ	يَحْصُلُ	حُصُولًا	عَاشَ	يَعِيشُ	عَيْشًا، عَيْشَةً
بَاعَ	يَبِيعُ	بَيْعًا	دَعَا	يَدْعُو	دَعْوَةً
شَكَرَ	يَشْكُرُ	شُكْرًا	نَزَلَ	يَنْزِلُ	نُزُولًا
عَمَلَ	يَعْمَلُ	عَمَلًا	عَرَفَ	يَعْرِفُ	مَعْرِفَةً
نَجَعَ	يَنْجِعُ	نَجَاحًا	وَقَفَ	يَقِفُ	وُقُوفًا
وَصَلَ	يَصِلُ	وُصُولًا	رَجَا	يَرْجُو	رَجَاءً
فَتَحَ	يَفْتَحُ	فَتْحًا	طَارَ	يَطِيرُ	طَيْرَانًا
نَامَ	يَنَامُ	نَوْمًا	ظَلَمَ	يَظْلِمُ	ظُلْمًا
سَعَى	يَسْعَى	سَعْيًا	دَرَسَ	يَدْرُسُ	دِرَاسَةً، دِرْسًا
قَرَأَ	يَقْرَأُ	قِرَاءَةً	دَخَلَ	يَدْخُلُ	دُخُولًا
مَرَّ	يَمُرُّ	مُرُورًا، مَرًّا	قَامَ	يَقُومُ	قِيَامًا

ترجمه انواع مفعول مطلق

۱) مفعول مطلق تأکیدی: باقیدهای تأکیدی (حتماً، قطعاً، یقیناً، واقعاً، کاملاً، حقیقتاً و...) و در نزدیکی فعل ترجمه می شود.

مثال: تَابَ الْمُذْنِبُ تَوْبَةً. ← گناهکار واقعاً (قطعاً) توبه کرد.

۲۷۱. ب: «لَعْلٌ» بیانگر امید و تمایل به انجام کار است؛ پس «قد يتحقق»؛ شاید محقق شود» درست است نه «هیچ امیدی در اتفاق افتادن جمله نیست».

ترجمه: «شاید که سخن باطل بر زبان جاری نشود».

۲۷۲. ب: «لَيْتٌ» به همراه مضارع آمده، پس امکان تحقق کم است نه این که غیرممکن باشد. **ترجمه:** «کاش قومم بدانند چیزی را که خداوند به من بخشید».

۲۷۳. ب: «أَنَّ» برای ارتباط است نه تأکید.

ترجمه: «مردم گمان کردند که ابراهیم همان شکننده بت هایشان است».

۲۷۴. الف: «كَأَنَّ» با دو اسم آمده و بیانگر تشبیه است.

ترجمه: «آن ها مانند یاقوت و مرجان هستند».

۲۷۵. الف: کاربرد «لَعْلٌ» «رَجَاءٌ: امید» است.

ترجمه: «تقوای خدا را پیشه کنید شاید که رستگار بشوید».

۲۷۶. الف: «أَنَّ» برای ارتباط است نه تأکید.

ترجمه: «بدان که پیروزی همراه با شکیبایی است».

۲۷۷. الف: وقتی «لَيْتٌ» داریم، یعنی امیدی به وقوع فعل نیست و احتمال

تحقق آن کم است. **ترجمه:** «کاش شما از تنبلی در زندگی دوری کنید».

۲۷۸. لای نفی جنس: لا + اسم بدون «ال» و تنوین (لا بِلَيْتَةٍ)

ترجمه: «هیچ بلایی سخت تر از نادانی نیست».

۲۷۹. لای نفی (مضارع): لا + مضارع (بدون تغییر آخر فعل) (لا يَزْحَمُ)

ترجمه: «خداوند رحم نمی کند به کسی که به مردم رحم نمی کند».

۲۸۰. لای نفی (مضارع): لا + درباره خداوند و بیانگر یک جمله خبری است نه دستوری (لا يُضِيعُ: تباه نمی کند).

ترجمه: «همانا خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی کند».

۲۸۱. لای نفی جنس: لا + اسم بدون «ال» و تنوین (لَا ذَنْبَ)

ترجمه: «توبه کننده از گناه همانند کسی است که هیچ گناهی ندارد».

۲۸۲. لای نفی جنس: لا + اسم بدون «ال» و تنوین (لَا إِيمَانَ)

ترجمه: «هیچ ایمانی همراه با سوء ظن (شک) نیست».

۲۸۳. لای نفی جنس: لا + اسم بدون «ال» و تنوین (لَا عَمَلٌ)

تذکره: ممکن است برایتان سؤال شود که چرا «عمل» نمی تواند فعل ماضی

باشد؟ بله درست است، در حالت کلی «عمل» می تواند فعل ماضی باشد (انجام داد)، ولی چون قبل از آن حرف «لا» آمده قطعاً اسم است؛ زیرا «لا» فقط با مضارع و اسم می آید نه فعل ماضی. **ترجمه:** «هیچ کاری برای تو در جامعه نیست».

۲۸۴. لای نفی (مضارع): لا + مضارع بدون تغییر آخر فعل (لا تجتمعُ)

ترجمه: «دو چیز در مؤمن جمع نمی شود: بخل و دروغ».

۲۸۵. لای نفی جنس: لا + اسم بدون «ال» و تنوین (لا شَيْءَ)

ترجمه: «هیچ چیزی زبان آورتر از نادانی نیست».

۲۸۶. لای نفی جنس: لا + اسم بدون «ال» و تنوین (لا ميراثَ)

ترجمه: «هیچ میراثی همانند تفکر نیست».

۲۸۷. لای نفی جنس: لا + اسم بدون «ال» و تنوین «تَأْمَلُ» مصدر باب «تَفَعَّلُ»

و اسم است، آن را با فعل اشتباه نگیرید.

ترجمه: «هیچ تفکری نزد جاهل نیست. (جاهل هیچ تفکری ندارد)».

۲۸۸. «لَا تُحْتَمَلُ»: تحمیل مکن» چون آخر فعل ساکن (نه) شده، پس نهی

است، ولی «لای» بعدی چون با اسم (طاقه) آمده نفی جنس است.

ترجمه: «پروردگارا آنچه هیچ توانی نسبت به آن نداریم بر ما تحمیل مکن».

ترجمه: «اندوهگین نباش زیرا (قطعاً) خدا با ماست».

۲۴۲. «إِنَّ: بی گمان، به راستی» / «لَعْلٌ: شاید، امید است»

۲۴۳. «كَأَنَّ: گویی» / «لَكِنَّ: ولی، اما» ۲۴۷. «إِنَّ: زیرا، قطعاً»

۲۴۴. «كَأَنَّ: گویی» ۲۴۸. «إِنَّ: قطعاً» / «وَلَكِنَّ: ولی، اما»

۲۴۵. «لَكِنَّ: ولی، اما» ۲۴۹. «أَنَّ: که»

۲۴۶. «لَيْتٌ: کاش» ۲۵۰. «لَعْلٌ: شاید، امید است»

۲۵۱. «كَأَنَّ» ← **ترجمه:** «سخنم را گوش کنید و به آن عمل کنید گویی اتفاقی

رخ نداده است».

۲۵۲. «وَلَكِنَّ» ← **ترجمه:** «عاقل کسی نیست که خوب را از بد می شناسد، اما

عاقل کسی است که بهترین را (از میان) دو بد می شناسد».

۲۵۳. «أَنَّ» ← **ترجمه:** «بدان که خداوند در دنیا نگهدار تو است».

۲۵۴. «لِأَنَّ» ← **ترجمه:** «برای چه کودک گریه می کند؟ زیرا او گرسنه است».

نکته: «لِأَنَّ» به معنای «زیرا» می باشد.

۲۵۵. «كَأَنَّ» ← **ترجمه:** «آن ها مانند یاقوت و مرجان اند».

۲۵۶. «إِنَّ» ← **ترجمه:** «بی گمان رحمت خدا از (سوی) نیکوکاران نزدیک است».

۲۵۷. «إِنَّ» ← **ترجمه:** «برای خوشبختی صبر کنید، زیرا (به درستی) که آن آسان

به دست نمی آید»؛ با توجه به ویرگول می فهمیم که جای خالی اول جمله

است و «إِنَّ» می آید نه «أَنَّ».

۲۵۸. «لَيْتٌ» ← **ترجمه:** «کاش برای جبران اشتباهات به گذشته برگردم».

۲۵۹. «إِنَّ» ← **ترجمه:** «حقیقتاً سرودها وقتی با اخلاص سروده شوند برای

شنوندگان ارزشمند است».

۲۶۰. «لِأَنَّ» ← **ترجمه:** «این بیمار نمی خوابد، زیرا احساس درد می کند».

۲۶۱. «لَيْتٌ» ← **ترجمه:** «کشاورز آرزو داشت کاش باران بسیار نازل شود (ببارد)».

۲۶۲. الف ← **ترجمه:** «بی گمان خداوند پاداش نیکوکاران را تباه نمی کند».

«إِنَّ» رفع شک می کند و «لَكِنَّ» رفع ابهام.

۲۶۳. الف ← **ترجمه:** «دقت کنید که اصولاً «لَيْتٌ» بیانگر آرزو و موضوعی است که

تحقق آن سخت است، ولی یادتان باشد که «لیت + ماضی» امکان تحقق ندارد.

ترجمه: «کاش فریب آن مرد مزدور را می فهمیدم».

۲۶۴. الف: «إِنَّ»؛ تأکیدکننده بر کل جمله است. «لَعْلٌ» برای امید است

ترجمه: «بی گمان مافقرآن را به زبان عربی قرار دادیم امید است شما خردورزی کنید»

۲۶۵. الف: «إِنَّ»؛ تأکیدکننده بر کل جمله است.

ترجمه: «بدون شک حسادت خوبی ها را می خورد».

۲۶۶. الف: «كَأَنَّ» بیانگر تصور و گمان است.

ترجمه: «گویی خوشنود ساختن همه مردم هدفی است که به دست آورده نمی شود».

۲۶۷. ب: «كَأَنَّ» در این جمله بیانگر گمان است، چون با دو اسم نیامده و با ضمیر

و فعل آمده. **ترجمه:** «برای دنیایت چنان کار کن گویی که تا ابد زندگی می کنی».

۲۶۸. ب: «إِنَّ» برای تأکید است و «لَكِنَّ» جمله قبل را کامل می کند.

ترجمه: «آگاه باش که وعده خدا حق است، ولی بیشتر آن ها نمی دانند».

۲۶۹. الف: «أَنَّ» برای ارتباط بین دو جمله است. **ترجمه:** «ای مردم بدانید که

کمال دین، طلب دانش و عمل به آن است».

۲۷۰. ب: در ساختار «لَيْتٌ» + فعل مضارع ← احتمال وقوع فعل وجود دارد،

ولی کم است؛ پس «الف» که می گوید جمله به زودی اتفاق می افتد غلط است.

ترجمه: «کاش ورزشکاران درجات بالایی را کسب کنند».

۳۱۷. ب: «عَفَافٌ» پاکدامنی، مفرد و مصدر است.

۳۱۸. ب: «دَارٌ» نیز مؤنث معنوی است.

۳۱۹. الف: مصدر باب «افتعال» و مفرد است.

۳۲۰. الف: «تُدْرِكُ» فعل مضارع مجهول از فعل مزید «تُدْرِكُ» است.

۳۲۱. الف: «يُتْرَكُ» فعل مضارع مجهول و ثلاثی مجزء است. (تُرَكُّ - يُتْرَكُ)

۳۲۲. مفعول / صفت ترجمه: «بی‌گمان خدا کسانی را که صف بسته در راه او می‌جنگند دوست می‌دارد؛ آن‌ها مثل ساختمان‌های استوارند.»

۳۲۳. «إِخْوَانٌ» مضاف و «الشَّيَاطِينُ» مضاف الیه است.

۳۲۴. مفعول / صفت

ترجمه: «خداوند پیامبران را برایشان فرستاد تا راه راست را آشکار کنند.»

۳۲۵. مبتدا / خبر / صفت ترجمه: «فریب فقط ابرازی برای انسان ضعیف است.»

نکته: بعد از «إِنَّمَا» یا مبتدا و خبر می‌آید یا فعل و فاعل؛ پس «إِنَّمَا» در نوع جمله تأییدی ندارد.

۳۲۶. مبتدا / صفت ترجمه: «افتخار، تنها به خریدی استوار و شرم و پاکدامنی و ادب است.»

۳۲۷. مضاف الیه / جارو مجرور ترجمه: «پس صبر پیشه کن زیرا که وعده خدا حق است و برای گناهت طلب آمرزش کن.» حواستان باشد که «وَعَدَ اللَّهُ: خدا وعده داد» با «وَعَدَ اللَّهُ: وعده خدا» متفاوت است.

۳۲۸. مفعول / مجرور به حرف جر / مضاف الیه / مضاف الیه

ترجمه: «(سخن) باطل را از اهل حق نگیرید و نقد کننده سخن باشید.»

۳۲۹. مبتدا / مضاف الیه / جمله وصفیه (صفت از نوع جمله) / خبر. ترجمه: «هر خوراکی که نام خدا بر آن یاد نشود ... هیچ برکتی در آن نیست.»

۳۳۰. مبتدا / جارو مجرور ترجمه: «آن کتاب که هیچ شکی در آن نیست، هدایتی برای پرهیزگاران است.»

۳۳۱. فاعل / مضاف الیه / خبر

ترجمه: «به راستی مؤمنانی که در نمازشان فروتن هستند، رستگار شده‌اند.»

۳۳۲. مفعول (مفعول دوم) / صفت

ترجمه: «و آسمان را سقفی نگه داشته شده قرا دادیم.»

یادآوری: برخی از فعل‌ها می‌توانند دو مفعول بگیرند.

مثال: جَعَلَ، رَزَقَ، حَمَلَ، آتَى، أَعْطَى، كَلَّفَ، حَسِبَ، ظَنَّنَ

۳۳۳. مبتدا / مفعول / صفت / مجرور به حرف جر

ترجمه: «امید، نقش مهمی را در موفقیت بشر ایفا می‌کند.»

۳۳۴. مبتدا / خبر / مضاف الیه

ترجمه: «دروغ همان خراب‌کننده ایمان است.»

۳۳۵. مفعول / مضاف الیه / مضاف الیه

ترجمه: «و از من و کشورم (سرزمینم) از (در مقابل) پیشامدهای بد نگهداری کن.»

۳۳۶. فاعل / مضاف الیه ترجمه: «ابراهیم تبراروی شانه کوچک‌ترین بت‌ها آویزان کرد.»

۳۳۷. فاعل / مفعول ترجمه: «خدا رحم نمی‌کند به کسی که به مردم رحم نمی‌کند.»

تذکر: ممکن است مفعول با حرف اضافه ترجمه شود؛ مثل «الناس» در عبارت صورت سؤال.

مثال: وَعَدَ التَّلْمِيذُ الْأُمَّمَ التَّقْدَمَ.

فعل فاعل مفعول مفعول ۲

دانش‌آموز به مادر، پیشرفت را وعده داد.

۳۸۹. لای نهی؛ لا + مضارعی که نون آن حذف شده. (لا تقولوا)

ترجمه: «سخنی از رازهایتان را به دیگران نگویند.»

۳۹۰. لای نفی جنس؛ لا + اسم بدون «ال» و تنوین (تجلیل) مصدر باب «تفعیل» و اسم است، آن را با فعل اشتباه نگیرید.

ترجمه: «هیچ گرامی‌دستی در مراسم نیست.»

۳۹۱. هرگاه قبل از «لا» حروف «أَنْ، كَيْ، لَكَيْ، حَتَّى» بیاید قطعاً نافی است. حواستان باشد که ترجمه جمله به خاطر حضور «يَجِبُ» به شکل دستوری است. (او نباید تنبلی کند)، ولی نوع «لا» نفی است.

۳۹۲. «لای نفی مضارع» اگر قبل از «لا» ادات شرط (إِنْ، مَنْ، إِذَا) بیاید قطعاً «لا» از نوع نفی است حتی اگر آخر آن ساکن شود یا نونش حذف شود. ترجمه: «اگر تلاش نکنید شکست می‌خورید.»

۳۹۳. لای نفی جنس؛ «تَعَارَفَ» مصدر باب «تفاعُل» و اسم است.

ترجمه: «هیچ آشنایی‌ای از دوستان ندارم.»

۳۹۴. لای نهی؛ چون آخر فعل کسره گرفته «لا» از نوع نهی است، چون کسره (ب) در آخر فعل در اصل ساکن (ت) بوده که به دلیل برخورد با «ال» تبدیل به (ب) شده. ترجمه: «مؤمنی که هیچ گناهی ندارد نباید دروغ بگوید.»

۳۹۵. الف: آخر «لا یحزنن» ساکن شده، پس نهی است. (نباید اندوهگین کند)

۳۹۶. الف: انتهای فعل تغییر نکرده، پس نفی است. (سود نمی‌رساند)

۳۹۷. ب: انتهای فعل تغییر نکرده، پس نفی است. (سخن نمی‌گوید)

۳۹۸. ب: به ترتیب «لای» نهی و «لای» نفی داریم، چون نون «لَا تُطْعِمُوا: غذا ندهید» افتاده و نون «لَا تَأْكُلُونَ: نمی‌خورید» حذف نشده است.

۳۹۹. الف: انتهای فعل کسره (ب) گرفته، پس نهی است. (نخواه)

۳۰۰. ب: «لا» به همراه اسم آمده و نفی جنس است.

۳۰۱. الف: «لا» به همراه اسم آمده و نفی جنس است.

۳۰۲. ب: با توجه به حضور فعل امر (أَطْلُبُنَّ) می‌فهمیم که «لا» نهی است. (تنبلی نکنید)

۳۰۳. ب: هر دو «لا» نافی هستند. (اعتماد نمی‌کنم - وفا نمی‌کند)

۳۰۴. الف: «لا» اولی نون را حذف کرده، پس نهی است و «لا» دومی با «حتی» آمده، پس نفی است. (از من دور نشوید تا شکست نخورید.)

۳۰۵. الف: «تَجَنَّبَ» بر وزن «تَفَعَّلَ» و مصدر است.

۳۰۶. الف: «أَلْهَةً» جمع مکسر «إِله» و مذکر می‌باشد.

نکته: هر جمع مکسری که «ة» داشته باشد مفرد آن مذکر است.

مثال: طَلَبَةٌ ← طالب / تَلَامِيذَةٌ ← تلميذ

۳۰۷. الف: «أَسْوَأُ» بدترین» اسم تفضیل است.

۳۰۸. ب: «تَأْكُدُ» فعل ماضی باب «تَفَعَّلَ» است. (تَأْكُدُ - يَتَأْكُدُ - تَأْكُدُ)

۳۰۹. الف: جمع مکسر «بِسِّنْ (دندان)» می‌باشد.

۳۱۰. الف: «الميراث» مفرد است و جمع آن «الموارث» می‌باشد.

۳۱۱. الف: «ظَلِيْرَةٌ» به معنای پرنده و اسم است.

۳۱۲. ب: «قُرَابِيْنٌ» جمع مکسر «قُرْبَان» است.

۳۱۳. الف: «نَارٌ» مؤنث معنوی است، مثل «نفس، شمس، أرض، دار، سماء، روح».

۳۱۴. ب: مصدر باب «إِفْعَال»، همچنین وزن «إِفْعَال» مفرد و وزن «أَفْعَال» جمع است.

مثال: إِحْكَامٌ ← مفرد / أَحْكَامٌ ← جمع

۳۱۵. الف: هر جمعی که «ات» بگیرد جمع مؤنث سالم است به جز «أصوات، أموات، آبیات و أوقات»

۳۱۶. ب: «دُنْيَا» بر وزن «فُعْلَى» و مؤنث است.